

Çocuk Kütüphaneleri*

Children's Libraries

Sami Göktürk**

Öz

1964 yılının Türkiyesinde çocuk kütüphaneleri sorununa değinen yazı tarihsel önemi nedeniyle ve literatürümüze kazandırılması amacıyla yayımlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: çocuk kütüphaneleri; Silifke; Mersin

Abstract

The article addressing the problems of children's libraries in Silifke county of Mersin, Turkey in 1964 is published for its historical significance and with the purpose of adding it into our national literature.

Keywords: children's libraries; Silifke; Mersin

Silifke'de Çocuk Kütüphanesi konusunda bir çalışma olmadığını, bu amaçla bir dernek bile kurulmadığını öğrenmek, bir kütüphaneci olarak beni çok üzdü. Türkiye'de bugün bucak merkezlerine kadar Çocuk Kütüphanelerinin girmiş olması, bazı il merkezlerinde bu kütüphanelerinin sayısının dörde kadar çıkmış bulunması ve örneğin Kütahya'da 400.000 liralık Çocuk kütüphanesi inşaatına halkça girişilmiş olması düşünülürse, eski il merkezi olan Silifke'nin bu alanda geç kalmış olduğunu kabul etmek gerekir. Bu

* Editörün Notu: *İş ve Düşünce- Türkiye İktisadi ve İctimai Araştırmalar Mecmuası*'nın 30(247), Haziran 1964 tarih ve "Silifke Hakkında Tarihi, İktisadi, İctimai ve Kültürel Araştırmalar" konulu sayısında yayımlanan makale, tarihsel önemi nedeniyle ve literatürümüzde gözden kaçmış olabileceği düşüncesiyle dergimizde yayımlanmaktadır. Makaleyi bularak Yayın Kurulumuzla paylaşan Prof. Dr. Bülent Yılmaz'a teşekkür ederiz.

** Milli Eğitim Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü Uzmanı (1964).

gecikmenin nedenleri ayrı bir konu. Ancak şu kadarını belirtmekte fayda var: Her kültürel konuda olduğu gibi, kütüphane kurma ve geliştirme konusunda da birinci derecede ödev, ilin aydın kişilerine düşmektedir. Onlar önderlik etmedikçe halkın ilgi ve yardımı sağlanmıyor asla.

Gelelim çocuk kütüphanelerinin ne olduğuna. Ama daha önce bir konuya değinmek gerek. Kütüphane denince çoğumuzun aklına gelen kitapla dolu bir okuma odasıdır. İçinde kitap veren bir memur.

Bu eski ve klasik kütüphanedir. Yurdumuzda bu çeşit kütüphanelerin sayısı gitgide azalmaktadır. Gelişip yerleşmekte olan ise yeni ve modern kütüphanelerdir. Bugünün kütüphanesi artık sadece bir kitap deposu değildir. Orada göze ve kulağa hitap eden çeşitli araçlar vardır. Orada yalnız kitap okunmaz, yabancı dil çalışmaları yapılır; konserler, konferanslar, münazaralar düzenlenir, bale tiyatro ve benzeri gösteriler yapılır.

Daha önemlisi bugünün kütüphane personeli artık her gün kütüphanede oturamıyor, çeşitli araçlarla kitaplarını okuyucunun evine, köyüne, ayağına götürüyor. Durum bu olunca bugünün kütüphanecisi artık aktif bir insandır. Hafızı kütüp değil, bir eğitim ve öğretim elemanıdır.

Hele çocuk kütüphanelerinde çalışan öğretmenler, onlar çocukların boş zamanlarını çok güzel değerlendiriyorlar. Kitap okumanın yanı sıra, özellikle okul öncesi çocukları için masal saatleri yapıyor, açık hava eğlenceleri düzenliyor, sinema makinası, epidiyoskop ve projeksiyon gibi araçlardan faydalanarak, onları kütüphaneye ve kitaba bağlıyor. Bu arada resim yaptırını var. Müzik çalışmalarına koyulanı var. Artık çocuk kütüphanelerinin düzenlendiği balo, temsil, koro, bale ve folklor gösterileri bir sürpriz sayılmamaktadır yurdumuzda.

Acaba neden çocuk kütüphanesi açılır? Bunun birkaç nedeni var: Evvela bu kütüphanelerde haftalık program gereğince sesli çalışmalar da yapılır. Onun içindir ki az, bağımsız bir bina ister. Sonra çocuk kütüphanelerinde masa, sandalya, kitap entari ve benzeri malzemenin çocukların boyuna göre olması şarttır. Hatta renkli, parlak ve çok süslü olmasına da çalışılır. Çünkü ancak bu yollarla çocuğun sokaktan kurtulabileceğine inanmaktayız.

Yazıya son vermeden bütün Silifke aydınlarını “Kütüphane Kurma ve Geliştirme Derneği”nin yapıcıları olmaya çağırır; hemşeri ve arkadaşlarım olarak kendilerine güvenmek istediğimi belirtirim.